

ramo ugotoviti, da je tlel proti sedanjemu delu in vodstvu JUU v prav znatni meri učiteljstva hud odpor, ki se pa iz raznih vzrokov doslej ni mogel primerno uveljaviti. Tudi velik del slovenskega učiteljstva, in to najbolj del, je dosedanje delo JUU, kakor se je izražalo v Sloveniji v praksi, bolj ali manj odločno odklanjal. Po zadnjem zborovanju JUU v Novem Sadu pa to nezadovoljstvo še hitreje in glasneje narašča, zlasti ker se nezadovoljniji tudi nimajo več bati preganjanja od strani oblasti, kakor se je to godilo v prejšnjih letih. V par okrajnih učiteljskih društvih je pri sedanjih rednih občnih zborih že zmagala opozicija, ki je začela sedaj izdajati tudi svoje glasilo »Učiteljski glasnik«. List kaže odločno borbenost in prinaša prav zanimive podatke iz delovanja dosedanjega vodstva JUU. — Smola je samo ta, da so pri tej opoziciji glavni in odločilni »maherji« oni, ki so z vsakim režimom ter so nagrajeni s službenimi mesti od vsakega režima, če so v »opoziciji« v JUU ali če ga vodijo. Smola je tudi v tem, da je te »opozicionalce« učiteljstvo vedno odklanjalo ter so le na drugi strani upoštevani — kolikor koristijo proti učiteljskemu.

— Na katero opozicijo v JUU se sklicuje »Slovenec«? »Slovenec« se je zelo razveselil »opozicije« JUU v Beogradu. Pozabil pa je, da tvorijo to »opozicijo v Beogradu« oni privrženci, ki so v Ljubljani ob priliki glavne skupščine poizkušali ustanoviti učiteljske politične klube JNS po vsej državi in centralni tak klub. Proti takim klubom so nastopili pristajajoči sedanje uprave JUU. Kaj bi delali danes ti klubi, ko bi jih »Slovenec« opozicija zapustila, ker poizkuša sedaj ustanovljati druge klube, a ne za vzdrževanje svoje oblasti v JUU — temveč za razbijanje JUU, ker mu niso oni na čelu. Interesantno bi bilo dobiti knjigo članov-učiteljev kluba JNS iz Beograda, ki so jo izročili lepo vezano tedaj generalnemu sekretarijatu JNS, in pogledati njihovo »zvestobo« in pripadnost danes.

— Ironija. »Slovenec« od 3. X. t. l. piše o opoziciji v JUU sledeče: »Po skupščini JUU v Novem Sadu nezadovoljstvo še hitreje in glasneje narašča, zlasti ker se nezadovoljniji nimajo več bati preganjanja od strani oblasti, kakor se je to godilo v prejšnjih letih.« — Ali ni to ironija? Srbski in hrvaški tovariši naglašajo prav v obrambi stanovskih pravic in članstva veliko razliko med prejšnjo in sedanjo upravo JUU. V Sloveniji je pa posebno vidno, kateri del učiteljstva je vedno štutil učiteljstvo in njega pravice in pred katerim delom učiteljstva se je bati preganjanja. Ako bi sedanja uprava pomagala preganjanju učiteljstva — bi ne imela nekakih neprikl, temveč bi se ji godilo dobro, kakor se godi »opoziciji JUU«, ki je bila plačana v Beogradu za dobri službenimi mesti.

— Zmage opozicije JUU. »Slovenec« piše 3. t. m.: »V par okrajnih učiteljskih društvih je pri sedanjih rednih občnih zborih že zmagala opozicija.« — Do objave novice v »Slovenec« so izvršene volitve v sreskih društvih Ptuj, Golubac in Trstenik in to povsod za zmago strogo stanovske učiteljske linije JUU, proti zanašanju partizanstva v JUU, za kar se bori tudi sedanja uprava JUU. Zmag opozicije JUU na terenu ni in nam ni znano, odkod jih je vzel »Slovenec«. Sedanja uprava JUU si niti ne želi nemega odobravanja vsega. Naj povedo člani tudi, če jim kaj ni všeč in naj bodo, če se jim zdi potrebno, gotova društva v »opoziciji«, če jim to dopade. Glavna skupščina bo presodila, čigavo delo je bilo pravilno. Sedanja uprava JUU je že ponovno pokazala, da se v nobenem primeru noče držati s silo, kakor so se prejšnje.

— Jedro opozicije JUU. Samo to, da je v jedru »opozicije JUU« gospod Damijan Rašić, je za učiteljstvo dovolj, da se opredeli za opozicijo ali proti njej.

ubranil? Policaj je star in roke se mu tresejo, kadar ustavi kako jajčarico, še pokrižati se ne bi utegnil, če bi se kaj zgodilo. Tudi drugi možje so bili razsrjeni, da se je moral prav v njihovi vasi naseliti tako zlo, stiskali so pesti in pritaženo grozili. Dolgo so se prepirali, a se niso mogli potolažiti. Nazadnje jih je rešil iz stiske vaški padar.

»Hej, možje,« je rekel, »možje, nismo še vsega premislili. Treba se bo odločiti. Po mojih izkušnjah se vsa hudobija nahaja v hrbtenici. Ali ga vidite, nerodneža, kako pokoncu stopa in kako trd je njegov korak? Kaj ga povzdiguje, kdo ga drži pokoncu? Hrbtenica, sama hrbtenica, le meni verjemite! Tukaj je naša rešitev!«

Možje so zazijali v padarja, očetu županu so se zasvetile oči in takoj je obljubil rešeniku kevaso klobaso. Padar se je zadovoljno nasmejal, skrivnostno pomigal s prstom in povabil ljudi še bliže. Stisnili so se v gručo in šepetaje jim je razložil, kako bodo kaznovali otroka velikana, ker je zrastle nad sede ...

Ponoči, ko je spal, so planili nadenj kot na turškega hajduka, zvezali so ga in padar je opravil svoje delo z ostrim nožem, s šilom in strupom. Po tistem dnevu velikani ni mogel več hoditi, vlačil se je na pol mrtev pri tleh, molčal je, ko so ga zasmehovali, vse veselje mu je umrlo in ves odpor. Padar je dobil krvavo klobaso, oče župan si je pa kupil od veselja novo pipo.

Molče smo poslušali, ko nam je stari bečač pripovedoval to zgodbo, opomnil nas je za božji dar in šele tedaj smo se zganili.

In še ko smo bili sredi ceste, smo se domislili:

»Kdo bi naj verjel Taka zgodba!«

Nehote nas je zabolelo v hrbtih ...

(Dalje prih.)

— Zmaga stanovske linije JUU v Ptuj. Pri zadnjem zborovanju ptujskega učiteljskega društva je članstvo zopet enodušno izvolilo za predsednika Dušana Šestana, v odbor pa Josipa Jurančiča ter je s tem pokazalo, da zna ceniti žrtve za stanovsko svobodo in pravice. Društvo je sklenilo, da v smislu pravil osnuje svoj podporni fond. Zborovalci so odobrili stališče glavne skupščine v Novem Sadu, o kateri je bilo rečeno, »da je bila kot še nikdar dosedaj impozantna in elitna, izraz prave naše stanovske zavesti in manifestacija dela za narod; zborovalo se je z neomejeno svobodo, o čemur so ravno nekateri časopisi napačno poročali.« Teško je bilo zborovalcem za tovarišema Šestanom in Jurančičem, ki odhajata. Toda ravno iz tega se je tokrat vzbudila stanovska zavest celo v tistih, v katerih je do sedaj dremala. To se je čutilo na tem prvem letošnjem zborovanju in še nekaj: učiteljstvo dobiva trde hrbtenice.

»Videti krivice pa molčati ob njih znači toliko, kakor jih sam delati.«

Jean Jaques Rousseau

— Učitelji v moravski banovini so odločno za stanovsko nestransko linijo JUU. Poleg sreskega društva JUU v Ptuj so izvršene dosedaj edino še volitve novih upravnih odborov v sreskih društvih Golubac in Trstenik. V obeh društvih je zmagala stanovska učiteljska linija in strogo stanovska lista. V Trsteniku soglasno, a v Golubcu z glasovanjem. Obe društvi sta enodušno odobrili stališče glavne skupščine v Novem Sadu in so nasprotni temu, da bi se organizacija zopet vpregala v strankarske namene in cilje.

— Pojasnilo in popravek. Z ozirom na notice v »Učiteljskem tovarišu« od 24. sept. in 1. okt. t. l. glede sklepa, naj se konkretni primeri prestopka rešujejo pred stanovskim častnim razsodiščem in tovariši, ki so se na decembrskem zborovanju »Slovenske družbe« pregrešili napram JUU se naj pozovejo pred razsodišče, ugotovljamo na prošnjo tov. Frana Kokalja, da je on ta predlog iznesel pred skupščinski plenem le kot poročevalec zapisnikar in polnopravni član stanovsko političnega odseka, v katerem je bil ta predlog soglasno sprejet. Pripominjamo, da je bil predlog tudi v plenumu skupščine soglasno sprejet.

— »Učiteljski glasnik« — list opozicije JUU. »Slovenec« prinaša od 3. t. m.: »Opozicija je začela sedaj izdajati tudi svoje glasilo »Učiteljski glasnik«. List kaže odločno borbenost in prinaša prav zanimive podatke iz delovanja vodstva JUU.« — Ista opozicija iz Beograda je že ob nastopu sedanje uprave JUU izdajala svoj list »Učiteljska misao«. Pa je učiteljstvo uvidelo njega »učiteljsko nesmisao« in list je moral po štirih številkah z veliko naduho in moralnim preziranjem učiteljstva prenehati. Že pred glavno skupščino v Novem Sadu so zopet napovedovali nov list, a mesto njega so izdali pamfletsko brošuro v 10.000 izvodih, ki so jo na skupščini vsiljevali delegatom, ki pa so ostro obsodili intrige v njej in po skupščini šli s preziranjem preko nje. In kakšna je bila »borbenost« in »zanimivi podatki« te opozicije v dosedanjih listih: Čisto navadno osebno napadanje, intrige in izmišljotine, demagogija in — javno denunciantstvo. To so bila sredstva te »opozicije«, to jo je upropastilo in to jo bo upropastilo v bodoče, ker je taka!

— Slabi preroki. »Slovenec« od 3. okt. t. l. napoveduje opozicijo v JUU. Pred glavno skupščino JUU v Novem Sadu sta »Slovenec« in »Slovenski dom« napovedovala v duetu padec uprave JUU. Prijatelji nestranske, strogo stanovske učiteljske linije JUU so trepetali in res mislili, da bo organizacija zopet padla v roke ljudem, ki so vedno pripraga vsakokratnim vladajočim strankam in režimom ter za osebne in strankarske koristi izdajo stanovske in šolske interese. A želje teh prerokov, »prijateljev šole in učiteljstva«, so se razbile ob učiteljski stanovski zavesti in njihovih kremenitih značajih ter je pri volitvah ostalo na strani sedanje uprave 320 glasov, napovedovalci opozicije in konca sedanje uprave JUU in stanovske učiteljske linije so pa vključno hidravličnemu pritisku z vsemi sredstvi dobili — 26 glasov, t. j. 4 manj, kakor jim je podpisalo listo!

— Za hrbtom. »Slovenec« piše 3. t. m.: »Tudi velik del slovenskega učiteljstva, in to najbolj del, je dosedanje delo JUU, kakor se je izražalo v Sloveniji v praksi, bolj ali manj odločno odklanjal.« — Vprašamo samokje je »Slovenec« dobil te podatke, ko učiteljstvo vendar ve, da ni bilo takih ugovorov na nobenem zborovanju, da pa je banovinska skupščina sekcije JUU v Ljubljani odobrila delo sekcije in je stanovsko politični odsek predlagal, naj se pozovejo na odgovor vsi oni, ki so se pregrešili proti JUU. To je odobrila skupščina enodušno, brez enega glasu proti. Kje je torej oni »najboljši del«. Kvečjemu — za hrbtom, kar pa se ne imenuje »odločno odklanjanje«, temveč pravi narod temu — obrekovanje in intrige.

— Iz splošno političnega vidika bi le to pripomnili, da bi tudi nam bilo ljubše, da imamo opravka v javnem življenju z načelnim nasprotnikom, o katerem vemo, kaj hoče, kakor pa s kameleoni in pikapoloncami, ki vsak čas kažejo druge barve in nikoli ne veš, kam jih bo prihodnji trenutek pognalo.

Slovenec z dne 4. oktobra 1936.

»Čast učiteljeva zahteva, da bodi danes bel in jutri črn, kakor ukazuje gospodar. Nadalje še zahteva, da imej glavo na voljnem konopcu, zato, da se lahko s pridom priklanja na vse štiri strani in tudi zahteva, da bodi koleno ne od kosti, temveč od testa,

zato, da klekne sredi ceste v blato, če je prilika in ukaz. In naposled še zahteva, da imej učitelj zaklenjena usta, ključ do ključavnice pa obešen na šolske duri!«

Ivan Cankar, Zbrani spisi, 14. zvezek, str. 257.

— Samozobrazovanje vodi k zaželenemu cilju in trajnemu uspehu. Najbolj pa samega sebe izobraziš z lepimi knjigami. Žal, da so tako drage. Toda Vodnikova družba da za 20 Din štiri knjige, ki vsaka zase pomeni dogodek na našem književnem trgu.

— Vsem rojakom svobodne Jugoslavije in Neodrešene domovine! Dne 24. novembra 1936. poteče 30 let, kar je izdihnil največji sin Neodrešene domovine pesnik-prerok Simon Gregorčič. »Sočani« mu postavijo skromen spomenik v prestolnici Slovenije v beli Ljubljani še letos, da počastijo 30 letnico njegove smrti in prosijo za prispevek vsakogar, ki je radi njegovih divnih pesmi vzljubil svojo veliko domovino in ki želi, da bi postale resniča proroške pesnikove besede, s katerimi je tolažil svoj revni teptani rod: »Tvoj je vstajenja dan!« — Vse priprave za odkritje spomenika so dovršene. Pesnikov kip je ustvaril naš nadarjeni kipar Kalin Zdenko in čakamo le še, da se nam določi prostor za spomenik. Vse prispevke prosimo na naslov: Društvo Soča-Matica Ljubljana, Kralja Petra I. O. trg št. 8, potom pošt. hran. čeka računa št. 12.727 in naše uredništvo. Kip je vilo iz bron domače podjetje lična Mostar na Galjevi.

— Povest »Zarečani« Ivana Albrehta, ki bo koncem oktobra izšla v Vodnikovi družbi, se godi v polpretekli dobi na našem Krasu,

Tri stvari...

Najpoprej jo je dolgo sam preizkušal, župnik Kneipp, preden je dal sladni kavi, pripravljeno po njegovih navodilih, tudi svoje ime, svojo sliko in svoj podpis. To troje pa je še tudi dandanes na vsakem pristnem zavitku

Kneippove sladne kave

kjer se v borbi za zemljo in ljubezen krešejo značaji. Knjiga je pisana izredno živo in je nedvomno najboljšo pisateljevo delo. Ljubitelji lepe knjige včanite se v naši ljudski knjižni družbi!

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Štiri učiteljske moči so premeščene iz Gornje Radone, nadomestne moči razen ene doslej še niso imenovane. (Mariborski večernik 29. IX.)

— Šola v Vrhpolju pri St. Jerneju je stala okoli sto tisoč dinarjev in vendar ne prestopi njenega praga noben učitelj in noben otrok. Sezidano zidovje so pustili razpasti, da se kmalu ne bo poznalo več, kje bi morala stati šola. Denar smo zavrgli. — Zato pa morajo otroci v šoli sedeti brez zvezkov, ki bi jih morala po sklepu občinskega odbora kupovati občina. (»Slovenska zemlja« 10. IX.)

— Učne knjige in monopol. Zadnji čas je, da napravijo naši učitelji, banovina in slovenska zastopnika v vladi konec monopola za učne knjige, ki nam ne ustrezajo niti jezikovno niti stvarno, ampak samo zanašajo zmedo, ker ne kažejo mladini prave luči. (Iz uvodnika v Slovenski zemlji« od 27. VIII.)

— Ministrski predsednik in sokolstvo. Na pokrajinskem izletu v Subotici je dr. M. Stojadinović rekel: Gospoda in dragi bratje Sokoli! Pravim »dragi bratje Sokoli«, ker mislim, da imam pravico do te besede, saj sem tudi jaz bil v mladosti Sokol. Kdor je bil kdaj Sokol, ta tudi ostane. Sokoli Jugoslavije vršijo sijajno službo, ki vodi k vzvišenemu cilju. Bratje Sokoli, nadaljujte svojo nacionalno in

patriotsko delo. Kot predsednik vlade vam svečano tukaj povem, da bodo vsa vaša prizadevanja našla polno podporo in pomoč kraljevske vlade. (Po »Slovenski zemlji«.)

— Meščanska šola v Zalcu. S prizidkom k dosedanjemu šolskemu poslopju in z nadzidkom še enega nadstropja je nastala v Zalcu impozantna in moderna šolska palača, ki bo zadostovala vsem potrebam osnovne in meščanske šole. (»Nova doba« 2. X.)

— Opuščen je iz državne službe učitelj Rössner. Bil je mlad, idealen učitelj, ki je dve leti vzorno deloval na narodni šoli v St. Juriju ob Taboru ter se je izvenšolsko požrtvovalno in z ljubeznijo posvečal nacionalnemu in prosvetnemu delu v mladinskih organizacijah. Tudi sokolska družina izgubi z njim vnetega delavca. (»Nova doba« 2. X.)

— Pouk italijanščine v Abesiniji. Med arabskim prebivalstvom Abesinije so Italijani že začeli s sistematičnim poukom italijanščine. Učitelji ne bodo učili italijanščine samo mladine, temveč tudi odrasle. — Pripravljiva se pouk tudi za ostalo prebivalstvo. Dvojezične italijansko tigriske učne knjige so pravkar dotiskane. (»Istra« 2. X.)

— Meščanska šola v Tržiču je zaprta. Otroke bodo cepili proti davici in škrlatinki. (»Gorenjec« 3. X.)

Najbolj se boste očuvali prehlada

če si nabavite

STRIC TIVAR SPECIJALIST

Rp. Tivar Hubertus Dim 32.- Stric Tivar

TIVAR NEPREMOČLJIVI HUBERTUS

TIVAR OBLEKE

—1 Šolska reforma v Nemčiji. Mladina se bo morala privaditi železu in lesu. Vsakdo se bo moral vaditi v rokodelstvu, šele nato naj bi se lotil specializiranega dela, ki naj traja dve leti. Robinzonska vzgoja je primer na za zadnje šolsko leto. Vsa mlada Nemec naj bi vsaj enkrat prepotoval vso Nemčijo. Namesto dosedanjih 4 let osnovne šole in 9 let višje šole, naj bi ves pouk obsegal samo 12 let. (Berliner Tageblatt 30. IX.)

—1 Obdaritev šolske dece. Upravitelj narodne šole v Križevcih pri Ljutomeru tov. Belec Janko je pred svojim odhodom razdelil revnim učencem obleke, perilo in čevlje v vrednosti 1000 Din. Obdarovanih je bilo 40 otrok. Denar je zbral pri letnih šolskih prireditvah. (Slov. narod 1. X.)

—1 Višja gimnazija v Murški Soboti. Izgleda, da bo podpravljen v najkrajšem času 5. razr. gimnazije v Murški Soboti. (Slovenec 3. X.)

—1 Manjšinska šola v Ljubljani nima zakonite pravice za svoj obstoj, tako je ugotovil tov. Vidar na seji ljubljanskega občinskega sveta.

—1 Hrvaški učitelji za Romunijo. Imenovan je bil Ivan Sitar iz Senovca pri Varaždinu. Učil bo na hrvaški manjšinski šoli v Timisoari v Romuniji. (Mariborer Zeitung 4. X.)

—1 Imenovan se je na »Mladiki« nov kurtorij. (Slovenec 3. X.)

—1 V Cerkljah je bil volilni shod. Oba govornika Štrcin in Benedetič sta po dopisu v »Gorenju« od 3. V. »poudarila zelo žalostno dobo JNSarskega režima, ki je tiransko nastopil tudi pri nas v Cerkljah pod žandar-sko in učiteljsko komando«.

Mladinska matica

—mm »NAS ROD« BO LETOS POVEČAN in bo obsegal 40 strani. Bo največji slovenski mladinski list. Letos se bo vsebinsko približal šolskemu listu in bo imel ca. 16 strani gradiva za nižje razrede, zato je tudi odziv iz nižjih razredov večji.

—mm TOVARIŠI IN TOVARIŠICE! — Pogostirajte še ta teden za »Naš rod«. Mnogo je od Vas odvisno. Ne pustite, da naklada lista pade. Čim več naročnikov, tem boljši bo list. — Mladinska matica vrši že 9 let važno misijo med slovensko mladino, pomagajte ji pri tem delu!

—mm Poverjeniki! »Naš rod« je že v tisku in zato nujno potrebujemo številno naročnikov. Uprava Vas naproša, da pošljete čim prej naročila, da ne bo zamude pri listu.

NAROČNIKI NA »NAS ROD«:

Kraj	lani	letos
Artiče	10	23
Sv. Barbara	13	13
Bizeljsko	16	12
Blatna Brezovica	11	15
Bled	87	75
Breg p. Ptuj	15	15
Brežice (deš. mešč.)	25	26
Celje (okol. zas.)	15	18
Cerklje	54	67
Cerknica	21	29
Cirkovce	12	14
Dev. M. v Brezju	46	48
Dolenja vas	0	13
Dolnja Lendava	4	46
Domžale	73	74
Dovje	48	52
Dramlje p. Sv. J.	20	10
Homec pri Rad.	19	24
Hotedršica	25	26
Hrastnik	81	105
Hum	16	16
Iga vas	13	19
Jezero	20	24
Sv. Jurij ob T.	11	17
Kamnik	88	92
Sv. Katarina	0	32
Kokra	8	4
Kostanjevica na K.	43	46
Krčevina p. Mar.	84	77
Lokavec p. Mar. S.	19	28
Maribor III.	171	178
Maribor IV.	69	95
Maribor (zas.)	10	19
Preska	66	62
Priskovo	100	70
Ptuj (deš.)	46	35
Ptujska gora	11	16
Radeče	69	66
Ribnica	25	30
Rob	6	7
Senovo	41	14
Sora	25	30
Središče ob D.	43	49
Stranje	19	29
Šenkov turn	40	36
Smartno p. Litiji	27	35
Trbovlje (deš.)	77	81
Trbovlje (dekl.)	58	66
Zidani most	76	85
Zužemberk	16	24

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—p Prihodnji teden, od 16. do 18. t. m., se bo vršil pevski tečaj samo za moški zbor. Pričetek tečaja ob 10. uri v Glasbeni matici v Ljubljani. Sezijski koncert je določen za februar. Naj na koncertu nihče ne manjka. Vsi brez prenočišča naj se javijo v prvih dneh prihodnjega tedna. — Od 23. do 24. t. m. se bo vršil tečaj samo za ženski zbor. Veljajo ista navodila kot za pevce.

—p Edicije. Priglasite se kot naročniki na naše edicije. Rok subskripcije smo podaljšali do konca tega meseca.

Šolski radio

—r III. teden. Petek 9. oktobra odpade šolska radio-oddaja, ker bo ob 11. uri prenos žalne proslave iz Beograda ob obletnici smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Za ta dan napovedano predavanje tovariša Josipa Lapajnetiča iz Cerklj »Na Oplencu I. 1921. in 1936.« bo v torek 13. oktobra, Petek 16. oktobra bo predaval g. Marjan Tratar: »V Sofijo in na Vitošo planino. Razpored: 1. Uvodna beseda o bolgarsko-jugoslov. prijateljstvu. 2. Skozi Beograd mimo Niša v Bolgarijo. 3. Sofija v sokolsko-junaških dneh. 4. Po Sofiji in njeni bližnji okolici. 5. Moj vzpon na Vitošo planino. 6. Povratek v domovino mimo Oplence. — II.—III. V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo, 11. oktobra ob 17. uri g. inž. Primož Simončič: Jesensko obdelovanje zemlje in gnojenje.

Stanovska organizacija JUU iz izvršnega odbora

—iz Udruženju Jugoslovenskih učitelja, Kralja Milutina 66, Beograd. — Aleksinac, 23. IX. — Noču, osamnaestog-devetnaestog septembra razrešen sam dužnosti na najbrutalniji način od strane policijskog pisara Stan-kovića upućen u Berovo. Polazim sa detetom bolesnim čija temperatura iznosi 40 stepeni. — Živanović, učitelj u Kormanu.

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA ima zborovanje dne 17. oktobra t. l. ob 9. uri v Sokolskem domu v Murški Soboti. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Čitanje in overovljenje zapisnika. 3. Poročilo: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika. 4. Poročilo nadzornega odbora. 5. Volitve. 6. Slučajnosti.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KOZJE bo zborovalo dne 17. oktobra 1936. ob 10. uri v Kozjem. Dnevni red: 1. Poročilo o banovinski skupščini (tov. Kmetec). 2. Poročilo o glavni skupščini (tov. Čok). 3. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika. 4. Referat tov. Moser Julijane: »Moje misli o izvenšolskem delu.« 5. Volitev upravnega, nadzornega odbora, stanov. razsodišča, strokovnega odbora. 6. Slučajnosti. — Pridite vsi eno uro prej, ker mora biti kandidatna lista ob pričetku zborovanja že sestavljena. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK bo imelo svojo redno letno skupščino v soboto 24. okt. t. l. ob 1/9. uri v nar. šoli v Domžalah. — Pred prihodom na dnevni red objava podrobnih pojasnil glede volitev po novih pravilih, vlaganje list in določitev volilnega odbora. — Dnevni red: 1. Otvoritev skupščine in situacijsko poročilo. 2. Čitanje zapisnika zadnje letne skupščine. 3. Poročila funkcionarjev. — 4. Volitve. 5. Poročilo o banov. in glavni skupščini. 6. Slučajnosti. — K polnoštevilni udeležbi vabi Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO PTUJ bo zborovalo dne 17. oktobra ob 9. uri v Mladiki s sledečim dnevnim redom: Situacijsko poročilo, došli dopisi, debata o Samčevem predavanju in njegovi knjigi: Računanje brez računice, pedagoško predavanje, tolmačenje novih statutih in pravil JUU ter slučajnosti s samostojnimi predlogi. Pokažimo stanovsko zrelost in se ga vsi udeležimo! — Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA MESTO ima svoj redni letni občni zbor v soboto 17. oktobra ob 1/9. uri v telovadnici šole na Grabnu. Dnevni red: 1. Otvoritev in situacijsko poročilo. 2. Poročilo o banovinski in državni skupščini. 3. Poročila funkcionarjev. 4. Volitve novega odbora. 5. Predavanje. 6. Slučajnosti. — Podrobna navodila v okrožnici. Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LOGATEC bo imelo dne 17. oktobra t. l. ob 8. uri dopoldne v Narodni šoli na Rakeku svoj redni občni zbor. Poleg običajnih poročil društvenih funkcionarjev in poročil o banovinski in državni skupščini, bo volitev nove društvene uprave po pravilih, ki so stopila v veljavo z letošnjim upravnim letom. — Časj so resni! Organizacija in mnogi posamezniki preživljajo težko preizkušnjo. Glejmo, da bomo do-rasli nalogam, ki naš čakajo v bližnji bodočnosti, zato strnimo naše vrste in zlasti občni zbor naj bo izraz trdne naše volje, slediti našim voditeljem, ki so nam v Novem Sadu tako lepo pokazali, da jim je učiteljska čast, napredek šole, sreča naroda in blagor države vse! Politika in korita ne spadajo v stanovsko organizacijo. — Mislite že sedaj na sestavo liste, da pridejo v odbor tovariši(-ice).

Avgust Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, srecal in šip. Kompletno opreme za restavracije, hotela, gostilne, kavarna in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luksuzni predmeti.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Uporabljajte šolski

svinčnik

»SLOVENIJA«

»SLOVENIJA«

ker je zelo dober in poceni

ki so neomahljivi borci prave stanovske linije. Eventuelna premeščanja med tem časom občnega zbora ne morejo motiti. Vsak plača pri svojem društvu članarino do tedaj, dokler se ne odjavi. Ker imajo pravico volitve le oni tovariši(-ice), ki so izpolnili svoje obveznosti napram društvu, naj pohite vsi, da bo članarina v redu. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe! — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARI-BOR DES, BREG bo zborovalo dne 24. okt. 1936. ob 1/10. uri n. adeški šoli v Studencih pri Mariboru. Dnevni red: 1. Kratko situacijsko poročilo v zvezi z dopisi. 2. Poročilo društvenih funkcionarjev. 3. Poročilo nadzornega odbora. 4. Nova pravila — Petrovič Ivan. 5. Volitve nove uprave ob 1/12. uri. 6. Socialni položaj učiteljstva in njega vpliv na vzgojo in pouk — Vranc Ernst. 7. Učiteljska stalnost kot potreba šole, naroda in države — Ledinek Miloš. — Kandidatne liste se bodo dobile pri predsedniku, ki bo ob 1/9. uri že v zborovalnem lokalu na deški šoli v Studencih. — Liste morajo biti vložene najpozneje do 11. ure; vendar priporočam, da jih vložijo predlagatelji pred začetkom zborovanja, da pridobi verifikacijski odbor potrebni čas za svoje delo. — Vsi tisti, ki bi kandidature v novo upravo ne sprejeli morajo to javiti osebno ali pismeno predsedniku najpozneje do 1/9. ure. — Kdor se ne prijavi, se smatra, da se strinja v kandidaturi. — Ker kujemo nov čas v življenju naše stanovske organizacije, pričakujemo polnoštevilno udeležbo; zaostankarje pa opozarjamo na nova pravila, zlasti na določbo, kdo je redni član udruženja in kdo preneha biti član, da ne bo neprijetnih presenečenj. — Odbor.

Novosti na knjižnem trgu

BIOGRAFIJA O IVANU GROHARJU

Za letošnji božič izide največje slovensko biografsko delo »Ivan Grohar«, tragedija slovenskega umetnika. Spisal je to delo Anton Podbevšek. Knjiga bo imela kvartni format (19,50 x 26 cm) in jo bo krasilo šestnajst večbarvnih in 32 enobarvnih reprodukcij izbranih Groharjevih del, dalje vse obstoječe Groharjeve fotografije in njegov faksimile, potem deset fotografij doslej neznanih in najvažnejših dokumentov, celotni seznam Groharjevih del, letopis slovenske upodabljače umetnosti in stvarno kazalo. Knjiga bo obsegala okoli 400 strani in bo tiskana na najboljšem umetniškem papirju, vezana pa bo v pol-usnje. Opremil jo bo arch. ing. Bojan Stupica. Cena v subskripciji 250 Din, ki se lahko plačujejo v obrokih, po izidu 380 Din.

Dosedanji odziv je pokazal, da je za to knjigo, s katero se nam odpira vpogled v celotno naše življenje do predvojnega časa, tako v kulturnem kakor tudi v političnem oziru, izredno veliko zanimanje. Ker traja subskripcijski rok le do izida knjige, do katerega je treba vedeti, v kako veliki nakladi izide knjiga, je v interesu vsakega interesenta, da se na knjigo čimprej naroči, ker bo knjiga v prodaji znatno dražja.

Knjigo, za katero je izdelala klišeje klišarna Jugoslovanske tiskarne, tisk pa oskrbi Učiteljska tiskarna, smo pogrešali že dolgo vrsto let.

Biografiji je napisal uvod intimni Groharjev prijatelj Rihard Jakopič, ki je o Podbevškovem »Ivanu Groharju« podal za naše časopise tole značilno izjavo: »Ivan Grohar, tragedija slovenskega umetnika. Pod tem skromnim naslovom izide v Učiteljski tiskarni izredna knjiga, edinstvena knjiga, kakršne v tako vsestransko izdelani in vzornj obliki Slovenci do danes še nimamo. Knjiga opisuje, kakor pove naslov, v glavnem življenje Ivana Groharja, ki si ga je Bog izvolil za neki, našim očem prikrit namen, in mu ukazal, naj se odpravi na trnjevo pot, ki jo morajo pre-

hoditi skoraj vsi slovenski umetniki. Opirajoč se na dokumente iz raznih arhivov in na izjave še živečih prič opisuje avtor njegovo življenje in stremljenje od njegovih mladostnih let do njegove od naporov in trpljenja povzročene prezgodnje smrti. Iz večnosti vstajajo v obtožujoči opomin slovenskemu narodu neme prikazni iz preteklosti: Wolf, Levstik, Kette, Murn in še mnogi drugi, od slovenskega naroda pozabljeni ali zavrženi, ki so imeli v sebi tudi dobro voljo, prispevati vsak po svojih močeh svoj delež, pa so opešali pod nezaslutno pezo muk in so brez spomina in hvaležnosti od svojega naroda, kateremu so hoteli služiti, zapustili ta svet.

Groharjeva usoda ni osamljena. Njegovo življenje in njegovo umetniško stremljenje je od l. 1897. v tesni zvezi z njegovimi ožjimi tovariši: Jakopičem, Jamo in Sternenom, tako zvanimi slovenskimi impresionisti. Marsikaj pozabljenega o njih in o drugih slovenskih umetnikih boste zvedeli iz Podbevškove knjige. Vzbudilo in prikazalo se vam bo celokupno življenje slovenske upodabljače umetnosti od konca 19. in začetka 20. stoletja. Ker pa slovenski umetniki ne vise v zraku in ne letajo samo po zvezdah, kakor se je nekoč izrazil neki ugledni hrvaški kritik in umetnik, ampak hodijo tudi največji samotarji med nami trdno po zemlji, po svoji slovenski zemlji, trdneje kot hodijo marsikateri drugi umetniki po svoji, zaradi tega so tudi ozko zvezani s svojim narodom. Prav zaradi tega pa začne rasti in se razvijati v Podbevškovi knjigi naravno kakor samo iz sebe vse tedanje kulturno in politično življenje našega naroda.

Knjiga o Groharju je potrebna slehernemu slovenskemu človeku, ki hoče veljati za izobražena! Berite knjigo vsi, da boste zvedeli za žalostno zgodbo ubogega slovenskega umetnika, o katerem je zapisal Ivan Cankar tele besede: »Mučenec, navešji med vsemi, kar jih je kdaj trpelo in umrlo zaradi lepote svojega srca, Ivan Grohar, ti spiš dolgo spanje. Dal bi skrinjo cekinov, ko bi ti mogel reči le še eno samo zvesto besedo!«

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

prilporeča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

STOKROGLIČNO RAČUNALO

170/100 cm, premer krogele 4 cm, trdi les, politirano, palice iz medenine, neuničljivo. Cena 333 Din. Založništvo »Fromove stavnice«, p. Pesnica.

Volna
novosti za
damske
plašče,
obleke.

»Škaberne Ljubljana«

Izpolinjena

je
Vaša
želja

Zgodovinski pouk se bo poživil, proslave in slavnosti bodo slovesnejše! Izdelali smo namreč prvo serijo zbirke **zgodovinskih osebnosti** ki igrajo važnejšo vlogo v jugoslovenski zgodovini. — 1. serija vsebuje: (Velikost slik 47,5 x 63 cm) Stefan Nemanja, veliki župan Raške, Tvrtko I. — bosenski kralj, Ernest Zelezni — koroški vojvoda, Matija Gubec — kmečki kralj, Slepí gušlar in Karadjordje Petrovič. Cena slike samo Din 12.—. Na kartonu Din 20.—

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

registrovane zadruge z omejeno zavezo v Ljubljani, in podružnica v Mariboru